

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıdaki soruların Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim. 23.07.2024

Saygılarımla.

Süreyya ÖNEŞ DERİCİ

Muğla Milletvekili

2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaşın ardından, ülkemize çeşitli yollarla giriş yapan yabancı uyruklu kişiler arasında göçmen statüsündeki şahıslar ve geçici koruma altındaki sığınmacılar yer almaktadır.

Bu kişilerin ülkemizde ikamet ettikleri bölgelerde ticari faaliyetlerde bulunmaları ve iş hayatına katılmaları, ekonomik düzeni ve ticari yapıyı etkilemektedir. Özellikle kayıt dışı ticari faaliyetlerin artması, ekonomik düzensizliklere ve vergi kayıplarına yol açmaktadır. Kamuoyunda bu konularla ilgili ortaya çıkan bilgiler ve tartışmalar, vatandaşlarımızın doğru ve şeffaf bir şekilde bilgilendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Bu çerçevede, aşağıdaki soruların Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yanıtlanması, kamu yararının korunması açısından önem arz etmektedir.

- 1) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahıslar arasında ticari faaliyetlerde bulunan kişilere ilişkin finansal teftiş nasıl ve hangi aralıklarda yapılmaktadır?
- 2) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu işyeri sahibi şahıslara son 3 yılda kaç kez mali denetim yapılmıştır?
- 3) Son 3 yılda, gelen geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu, ticaret yapan şahısların ülke genelindeki bölgesel dağılımlarına göre denetim oranları nasıldır?

- 4) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahıslar arasında ticari faaliyetlerde bulunan kişilerin vergi denetimleri nasıl ve hangi aralıklarda yapılmaktadır?
- 5) Yapılan denetimler sonucunda usulsüzlük yaptığı belirlenen ve cezai işlem uygulanan kişilerin sayısı kaçtır? Uyruklarına göre dağılımları nasıldır?
- 6) Yapılan denetimler sonucunda usulsüzlük yaptığı belirlenen işletmelerin türüne göre dağılımları nasıldır?
- 7) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahıslar tarafından işletilen ticari işletmelerin, yerel ekonomi üzerindeki etkileri hakkında herhangi bir ekonomik analiz veya rapor hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa, bu raporların sonuçları nelerdir ve hangi önlemler alınmıştır?
- 8) Geçici koruma altındaki sığınmacı statüsündeki Suriyeliler ve İran, Afganistan, Arap ülkelerinden gelen yabancı uyruklu şahısların kayıt dışı ticari faaliyetlerinin önlenmesi için alınan tedbirler nelerdir? Bu tedbirlerin etkinliği nasıl değerlendirilmektedir ve kayıt dışı ekonominin boyutlarının azaltılması için hangi ek önlemler planlanmaktadır?